

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobce: Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, IČ 41197518
Orlická 2020/4, 130 00 Praha

proti
žalovanému: Magistrát města Hradec Králové
Československé armády 408/51, 502 00 Hradec Králové

o žalobě na ochranu před nečinností žalovaného

takto:

- I. Žalovanému se ukládá povinnost vydat rozhodnutí ve věci žalobcem podaného připojení se s náhradou škody k řízení o přestupku ze dne 5. 1. 2020, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 2 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalobci se vrací přeplatek na soudním poplatku ve výši 1 000 Kč, který bude vyplacen z prostředků Krajského soudu v Hradci Králové do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou podanou včas u Krajského soudu v Hradci Králové dne 1. 4. 2021 domáhal ochrany před postupem Magistrátu města Hradec Králové (dále jen „žalovaný“), který na základě sdělení ze dne 27. ledna 2021, č. j. X, nepřibral žalobce jako poškozeného do řízení o přestupku proti občanskému soužití (ev. č. X), kterého se L. Ch., dopustil tím, že udeřil rukou zaťatou v pěst pana M. S., . do oblasti hlavy.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce předně vyjádřil svůj nesouhlas s právním názorem žalovaného, který byl založen na Stanovisku Ministerstva vnitra České republiky z konzultačního dne 9. 6. 2020 k rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 2. 2020, č. j. X, a jenž vedl k závěru o nepřijetí žalobce za účastníka řízení. Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) o podmínce přímého či bezprostředního poškození nehovoří. Jak v citovaném rozsudku uvedl Městský soud v Praze: „...klíčovým kritériem v souladu s obecným, a doktrinálním i judikatorně propracovaným, výkladem odpovědnosti za škodu, respektive újmu je toliko příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním (zde přestupkem) a vzniklou škodou, resp. majetkovou újmou...“
3. Škoda žalobci vznikla tím, že v souladu se zákonem uhradil zdravotnickým zařízením z prostředků veřejného zdravotního pojištění náklady na zdravotní služby poskytnuté svému pojištěnci, které by nevznikly bez protiprávního jednání pachatele přestupku. Žalobce požadoval, aby o jeho nároku bylo rozhodnuto žalovaným v souladu s § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, kdy řízení o přestupcích dává právní rámec pro rozhodnutí o škodě způsobené spácháním přestupku a nerozlišuje mezi poškozenými osobami ani typem škody.
4. Na základě výzvy krajského soudu ze dne 15. 9. 2021 žalobce doplnil, že navrhuje, aby soud svým rozsudkem uložil žalovanému správnímu orgánu o náhradě škody žalobce, jako poškozeného, ve výši 54 596,00 Kč s příslušenstvím, rozhodnout.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že s žalobcem nemělo být jednáno jako s poškozeným. Nárok na náhradu nákladů nevzniká dle žalovaného žalobci jakožto zdravotní pojišťovně již samotným spácháním přestupku, ale je třeba, aby nejprve byly náklady na hrazené služby vynaloženy a aby je příslušná zdravotní pojišťovna alespoň zčásti uhradila. Žalobci tedy nevznikla újma v majetkové sféře přímo, což je nezbytný předpoklad pro to, aby mohl být účastníkem řízení ve smyslu § 68 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky.
6. Žalovaný se tedy plně ztotožnil s právním názorem Ministerstva vnitra k otázce účastenství zdravotní pojišťovny v přestupkovém řízení, obsaženým v Zápise z konzultačního dne k přestupkové problematice.
7. Stejný právní názor k otázce účastenství zdravotní pojišťovny v přestupkovém řízení jako Ministerstvo vnitra a žalovaný zastává i Krajský úřad Královéhradeckého kraje, jak je patrné z jeho sdělení ze dne 26. 4. 2021, č. j. X.
8. V reakci na vyjádření žalobce k výzvě soudu žalovaný sdělil, že je plně přesvědčen o tom, že sdělení žalovaného ze dne 27. 1. 2021, č. j. X není rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný dále vyslovil přesvědčení, že nově navržený žalobní petit je nepřípustný, neboť není v souladu se s. ř. s.

IV. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu druhého, zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.). Věc rozhodl bez nařízení jednání při splnění podmínek dle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body. Dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.
10. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce dne 5. 1. 2021 zaslal žalovanému listinu s názvem „*Připojení s náhradou škody k řízení o přestupku dle § 70 odst. z. č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*“, na kterou žalovaný reagoval sdělením ze dne 27. 1. 2021, ve kterém konstatoval, že žalobce není možné do řízení přijmout jakožto účastníka řízení v postavení poškozeného. Proti tomuto závěru se žalobce ohradil dopisem ze dne 23. 2. 2021, nicméně žalovaný nadále setrval na svém právním názoru. Ze správního spisu je rovněž patrné, že žalobce proti postupu žalovaného podal stížnost dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a současně i podnět dle § 94 odst. 1 citovaného zákona.
11. Po přezkoumání projednávané věci dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je důvodná. Vycházel přitom z následujících zákonných ustanovení.
12. Dle § 79 odst. 1 s. ř. s.: „*Ten, kdo bezvýsledně vyčerpá prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.*“
13. Podle § 1 odst. 2 správního řádu: „*Tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.*“
14. Dle § 28 odst. 1 správního řádu: „*Za účastníka bude v pochybnostech považován i ten, kdo tvrdí, že je účastníkem, dokud se neprokáže opak. O tom, zda osoba je či není účastníkem, vydá správní orgán usnesení, jež se oznamuje pouze tomu, o jehož účasti bylo v řízení rozhodováno, a ostatní účastníci se o něm vyrozumí. Postup podle předchozí věty nebrání dalšímu projednávání a rozhodnutí věci.*“
15. Krajský soud předně konstatuje, že podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředků, které správní řád poskytuje k ochraně před nečinností, jak vyžaduje § 79 odst. 1 s. ř. s., byla naplněna. Jak již bylo uvedeno výše, žalobce proti postupu žalovaného podal stížnost dle § 175 správního řádu, ani v jejím důsledku však nebylo odstranění nečinnosti dosaženo.
16. Smyslem citovaného ustanovení § 28 odst. 1 správního řádu je postavit již v průběhu řízení v případě pochybností najisto, zda určitá osoba má či nemá postavení účastníka řízení. K jeho aplikaci dojde v probíhajícím správním řízení, ve kterém o sobě určitá osoba tvrdí, že je účastníkem, ale o tomto jejím tvrzení existují pochybnosti. Dle výroku takového usnesení pak bude s touto osobou pokračováno, nebo pro ni bude účast v řízení ukončena. K tomu krajský soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2017, č. j. 9 As 154/2016-31, dle kterého: „*je třeba také mít na paměti, že „k tomu, aby měl určitý subjekt postavení účastníka řízení, postačí pouhý (hmotněprávní)*

předpoklad existence jeho práv, právem chráněných zájmů nebo povinností, o kterém bude teprve jednáno“ [srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 30. 10. 2001, sp. zn. I. ÚS 600/99 (N 159/24 SbNU 167)]. Obdobně i Nejvyšší správní soud má za to, že podmínkou účastenství v řízení není vyhovění věcným námitkám uplatněným účastníkem. Pro úspěšnost námítky vztahující se k účastenství proto postačuje potence dotčení práva (srov. rozsudek ze dne 17. 12. 2008, 7 10 A 76/2018 č. j. 1 As 80/2008 – 68, č. 1787/2009 Sb. NSS). Smyslem účastenství v řízení je tedy naplnění požadavku, aby každý měl možnost vyjádřit se k tomu, co se jej týká. Proto také platí, že „kdo je účastníkem řízení, vymezuje sice správní řád, ale odpověď na to, koho svou definicí správní řád za účastníka řízení povolává, dávají předpisy hmotného práva“ (srov. rozsudek kasačního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 A 31/2001 – 91, č. 683/2005 Sb. NSS). Správní orgán nerozhoduje konstitutivně o tom, kdo je či není účastníkem řízení, ale při rozhodování dle § 28 spr. ř. pouze deklaruje tuto skutečnost. Důkazní břemeno v tomto směru tíží správní orgán“. Účastníkem přestupkového řízení je dle § 68 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky: „poškozený v části řízení, která se týká jím uplatněného nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení“.

17. Krajský soud po seznámení se se správním spisem dospěl k závěru, že žalovaný nedostal výše uvedenému požadavku, když o účastenství žalobce vydal pouze sdělení. Nevydáním usnesení se žalovaný dopustil nečinnosti, která měla za následek, že se žalobce proti jeho závěrům nemohl bránit odvoláním ani případnou správní žalobou proti rozhodnutí. Lze tedy uzavřít, že žalovaný svým postupem pochybil a bude tak na něm, aby tento vadný postup ve lhůtě stanovený výrokem I. tohoto rozsudku napravil.

V. Závěr a náklady řízení

18. S ohledem na výše uvedené krajský soud shledal žalobu důvodnou, neboť žalovaný je v řízení stále nečinný. Proto byla uložena povinnost vydat rozhodnutí ve věci ve lhůtě 30 dnů.
19. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, krajský soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení spočívajících v náhradě zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč
20. Vzhledem ke změně typu žaloby vznikl přeplatek na soudním poplatku ve výši 1 000 Kč, který bude žalobci v souladu s § 10 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, vrácen z prostředků Krajského soudu v Hradci Králové ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li

poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 29. září 2021

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně